

**ULUSLARARASI ELEKTRONİK
HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme
Dairesi Başkanlığı**

Şubat 2015

SAYI: 86

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	2
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	6
İNGİLTERE	6
HOLLANDA	6
İSVEÇ.....	7
ABD	9
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER	11
ITU	11
GSMA.....	13
ICANN.....	14
ENISA	15
ETSI	16
3. AB AVRUPA SAYISAL GÜNDEMİ	17
TELEKOM DÜNYASI	17

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin tecrübelerinden istifade edilmesi ve gündemlerinin takip edilmesi amacıyla söz konusu ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki gelişmelerden derlenen “Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve kamuoyuna duyurulmaktadır.

Bülten kapsamında Avrupa ülkelerinin yanı sıra, Avrupa Birliği'nde (AB) elektronik haberleşme piyasası, genişbant, bulut bilişim, yazılım hizmetleri, açık internet, güvenlik, gelişen teknolojiler ile gelecekte internet başlıkları altında AB'deki teknolojik ve düzenleyici gelişmelere, ABD, Güney Kore ve Çin gibi özellikle genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ülkeler ile elektronik haberleşme sektörüne ilişkin uluslararası kuruluş ve birliklerdeki teknolojik ve düzenleyici gelişmelere yer verilmektedir.

Bu kapsamda; 2015 yılı Şubat ayı bülteninde ülkelerden İngiltere, İsveç ve ABD, uluslararası kuruluşlardan da ITU (International Telecommunication Union, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği), GSMA (GSM Association, GSM Birliği), ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, İnternet Tahsisli Adlar ve Sayılar Kurumu), ENISA (European Union Agency for Network and Information Security, Avrupa Şebeke ve Bilgi Güvenliği Ajansı), ETSI (European Telecommunications Standards Institute, Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü) ve Telekom Dünyası başlığı ile AB'de sektöre ilişkin gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında genel olarak; Cullen International'ın “Telecom Big Five Update” ve BMI'in “Europe Telecommunication Insight” raporlarının yanı sıra ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının, uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfalarından faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2015 yılı Şubat ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir:

- İngiltere Düzenleyici Otoritesi Ofcom tarafından yapılan bir araştırma sonucuna göre, İngiltere'deki genişbant bağlantıların üçte biri süper hızlı tabir edilen bağlantı şeklindedir. Şu an için İngiltere'de ortalama genişbant hızı 22.8 Mbit/s'dir.
- Yerleşik işletmeci Hollanda telekom devi KPN tarafından yapılan açıklamada; ülkenin ilk üç-band taşıyıcı çözümü sunan işletmecisi oldukları ifade edilmiştir.
- İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS), genişbant pazarının düzenlenmesi ile ilgili pazarı rahatlatmaya yönelik olarak yeni kararlar almıştır.
- PTS, 1 Temmuz 2014 tarihinde değiştirilen Elektronik Haberleşme Kanunu'ndan aldığı yetki çerçevesinde fiyat seviyelerinin doğrudan hesaplanmasına karar vermiş ve merkezi erişim için pazarı düzenlemeye devam etmeyeceğini duyurmuştur. PTS, düzenleme ihtiyacı olabilecek ilgili pazarlarda AB Komisyonunun yeni tavsiye kararını Ekim 2014'de kabul etmiştir.
- ABD düzenleyici kurumu FCC, açık İnternetin geleceği hakkında devam eden belirsizliği sonlandırmak üzere, güçlü ve sürdürülebilir kuralları kabul etmiştir. Oluşturulan bu kurallar İnternetin yenilik, özgür ifade ve ekonomik büyüme platformu olmasını korumaya yöneliktir.
- UNESCO tarafından tertip edilen ve İTU'nun katılım sağladığı eğitimde fırsatlar konulu toplantıda, OECD ülkelerinde sınıflarda 8 öğrenciye 1 bilgisayar düşerken, Afrika'da bu oranın ortalama 150 öğrenciye 1 bilgisayar olduğu belirtilmiştir. Genişbantın en faydalı kullanım alanlarından birisinin eğitim olduğu vurgulanmıştır.

- ITU verilerine göre dünyadaki mobil abone sayısı toplam nüfusu geçerek 7 milyar seviyesine ulaşmış ve mobil genişbant abone sayısı 2,1 milyar ile sabit genişbant abone sayısının 3 katını geçmiştir.
- GSMA'nın yaptığı araştırmalara göre, dünyada %50'den fazla mobil abone penetrasyonuna sahip bölgelerin içerisinde geçmiş üç yılda yeni işletmecilere sahip olan tek bölge Avrupa'dır. Avrupa bölgesi hala uluslararası birleşme devralmalardan fayda sağlamakta olup bu yaklaşımın belli bir süre daha devam edeceği öngörülmektedir.
- ICANN, 500'den fazla jenerik üst seviye alan adının internette kullanımda olduğunu duyurmuştur. 500. jenerik alan adı olarak ".ntt" alan adı tahsis edilmiştir.
- ENISA tarafından yayınlanan Akıllı Evler için Tehditler ve İyi Örnekler Rehberiraporunda, akıllı ev tasarımı için birçok tehdit ortaya konulmaktadır. Avrupa Siber Güvenlik Ayı Uygulama Raporu ise, AB'nin vatandaşları arasında siber güvenliği teşvik etmek, veri ve bilgi güvenliğini yaygınlaştırmak ve siber tehdit algısını oluşturmak amacıyla yürüttüğü bir farkındalık programıdır.
- ENISA'nın haberleşme ağlarında kritik bilgi altyapılarının belirlenmesi probleminde yönelik çözümler üretebilmek amacıyla yaptığı çalışmada, Avrupa'daki mevcut durum ortaya konularak ileriki dönemlerde ortaya çıkabilecek tehditler ve zorluklara karşı hazır olabilmeyi teminen çeşitli iyileştirme olanakları ortaya konulmaktadır.
- ENISA 2013'te kamusal bulut uygulamalarında durumu analiz ederek bulut bilişimde kamu idarelerinin atması gereken adımları sunan bir rapor hazırlamıştır.

- ETSI, mobil radyo erişim şebekelerinin enerji verimliliği performansını ölçmek için metrikler ve yöntemler tanımlayan ES 203 228 standardını üyelerinin oylarına açtığını duyurmuştur.
- Avrupa Komisyonu Belçika'yı yasalarının Ulusal Düzenleyici Otoritesinin (BIPT) bağımsızlığını garanti altına almadığı gerekçesiyle Avrupa Adalet mahkemesine sevk etmiştir.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

İNGİLTERE

1. İngiltere'deki Genişbant Bağlantıların Üçte Biri Süper Hızlı Bağlantıdır

İngiltere Düzenleyici Otoritesi Ofcom tarafından yapılan bir araştırma sonucuna göre, İngiltere'deki genişbant bağlantıların üçte biri süper hızlı tabir edilen bağlantı şeklindedir. Bu oran Kasım 2013 tarihinde dörte bir düzeyinden süper hızlı kablo ve fiber hizmetlerin artışıyla birlikte İngiltere'de genişbant hızı 6 ay içinde 5 kat artmıştır. Şu an için İngiltere'de ortalama genişbant hızı 22.8 Mbit/s'dir. Mayıs 2014'te ortalama hız 18.7 Mbit/s iken, genişbant hızı son altı ay içinde büyük bir artış (4.1Mbit/s) göstermiştir.

Kırsal alanlarda daha hızlı kablo ve fiber hizmetlere ulaşım kısıtlılığı nedeniyle genişbant hızları şehirlerdeki hızların üçte birine düşmektedir.¹

HOLLANDA

1. KPN'den 3 Bant 4G LTE Hizmeti

Yerleşik işletmeci Hollanda telekom devi KPN tarafından yapılan açıklamada; ülkenin ilk üç-band taşıyıcı çözümü sunan işletmecisi oldukları ifade edilmiştir. Yerleşik işletmecinin açıklamasında; 4G LTE şebekesinde halen kullanılmakta olan 800 MHz ve 1800 MHz frekans bantlarına, son günlerde Hollanda Delft belediyesinde denemeleri yapılan 2600 MHz frekans bandının da eklendiği, Qualcomm ve Ericsson firmalarının teknik desteği ile verilen hizmet sayesinde 297 Mbps indirme hızlarına erişildiği, böylece veri trafiğinin yüksek olması nedeniyle indirme hızlarında negatif

¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://consumers.ofcom.org.uk/news/broadband-speeds-feb15/> linkinden ulaşılabilir.

etki görülen yerlerde üç frekans bandında da hizmet verilmesinin planlandığı ifade edilmiştir²

İSVEÇ

1. Pazar Gelişiminin Genişbant Düzenlemesine Etkisi

İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS), genişbant pazarının düzenlenmesi ile ilgili pazarı rahatlatmaya yönelik olarak yeni kararlar almıştır. Mevzuat değişiklikleri ve yeni AB önerileri aracılığıyla PTS'ye verilen yeni yetkiler çerçevesinde hazırlanan yönetmelik kapsamında, yerel erişim için pazarda fiber-optik kablo fiyatı ve merkezi erişim gibi konular düzenlenmektedir.

İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu Genel Müdürü Göran Marby; "İsveç'te fiber optik şebekeler hızla yayılmakta ve birçok işletmeci de bu kapsamda yatırım yapmaktadır. Bu yeni kurullarla pazarda daha etkin rekabet, kullanıcılar için daha fazla seçenek ve sürekli yatırımcılar için daha iyi koşullar sunmak istiyoruz" açıklamasında bulunmuştur.

Yeni yönetmeliğe göre PTS yerel erişim için piyasada ayırım yapmama adına önemli önkoşullar talep etmektedir (EOI-Equivalence of Input-Giriş Denkliği). Bu önkoşullar, yerleşik operatörün aynı sistem ve süreçleri kullanarak, aynı zaman diliminde, aynı şart ve koşullarda hem dıştan hem de içten aynı hizmet ve bilgiyi sağlaması gerektiği anlamına gelmektedir.

Yerleşik operatör 1 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ayırım gözetmeme yükümlülüğünü hayata geçirerek fiber-optik fiyat düzenlemesini hafifletecektir. Yönetmeliğe göre;

² Konuya ilişkin detaylı bilgiye <http://www.telegeography.com/products/commsupdate> adresinden ulaşılabilmektedir.

maliyet odaklı fiyatlandırma yerine ekonomik tekrarlanabilirlik yükümlülüğü getirilmektedir. Bu durum yerleşik operatörün perakende pazarın altında ücretlendirme yapamayacağı ve toptan piyasadaki fiyatlarda ayırım yapamayacağı anlamına gelmektedir. Böylece, pazardaki diğer oyuncular da yerleşik operatörün benzer ürünlerini makul şartlarda son kullanıcılara sunabilecektir.

2. Fiyat seviyeleri

PTS, 1 Temmuz 2014 tarihinde değiştirilen Elektronik Haberleşme Kanunu'ndan aldığı yetki çerçevesinde fiyat seviyelerinin doğrudan hesaplanmasına karar vermiştir. Fiyat seviyelerinin hesaplamasında, sabit şebeke için hesaplama modelinin geçerli sürümüne başvurulmuştur.

3. Merkezi Erişim Pazarı

PTS, merkezi erişim için pazarı düzenlemeye devam etmeyeceğini, pazarda etkin rekabetin tesis edildiğini duyurmuştur.

4. Kararların Yeni Pazar Tanımlarına Uyarlanması

PTS, düzenlenme ihtiyacı olabilecek ilgili pazarlarda AB Komisyonunun yeni tavsiye kararını Ekim 2014'de kabul etmiştir. Bu, önceden şebeke altyapı erişim pazarının şimdi yerel erişim pazarına tekabül ettiği anlamına gelmektedir. Veri akış erişimi pazarı ise merkezi erişim pazarına tekabül etmektedir³.

³ Konuya ilişkin detaylı bilgiye <http://www.pts.se/en-GB/News/Internet/2015/Positive-market-development-allows-easing-of-broadband-regulation/> adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Amerikan Halkı Başkan Obama'nın İnterneti Düzenleme Planına Karşı Çıkararak, FCC'nin Şeffaflık Politikasına Destek Verdi

ABD'nin önde gelen anket şirketlerinden birisi olan Hart Research Associates tarafından yapılan bir araştırmaya göre, Amerikan halkı büyük ölçüde Başkan Obama'nın interneti düzenleme planına karşı çıkmıştır. Ayrıca, Amerikan halkı büyük oranda İnternet düzenlemesine yönelik planın Federal İletişim Komisyonu tarafından kamuoyuna sunulması gerektiğine inanmaktadır. Ankette öne çıkan bulgular aşağıda belirtilmiştir:

- Amerikalıların % 56'sı, hükümetin interneti düzenlemede ve denetlemede güçlü ve aktif bir rol alması gerektiğine inanmamaktadır.
- Amerikalıların % 53'ü Başkan Obama'nın telefon hizmetini düzenlemek için kullandığına benzer yetkiler kullanarak interneti düzenlemesinin FCC için zararlı olacağına inanmakta iken sadece % 32'si bu adımın yardımcı olacağına inanmaktadır.
- Amerikalıların % 79'u FCC oylaması öncesi interneti düzenleyen planın tam metnine ve detaylarına yönelik kamuoyu yoklaması yapılması gerektiğine inanmaktadır. Sadece % 13 ise kamuoyu yoklamasına karşı çıkmaktadır.
- Amerikalıların sadece % 9'u FCC'nin şimdiki haliyle önerilen düzenlemeleri geçirmesine inanmaktadır. % 85'i ise planın tam metninin kamuoyu ile paylaşılmasına kadar oylamanın geciktirilmesini desteklemektedirler.

Sonuçlara tepki gösteren FCC komisyon üyesi Ajit Pai görüşlerini;

"Başkan Obama'nın İnterneti düzenleyen 332 sayfalık planı uyuyan bir devi uyandırmıştır. Amerikan halkının, federal hükümetin internetten ellerini çekmesini istemesi, son iki hafta içinde açık hale gelmiştir. Ayrıca, Amerikalılar herhangi bir oylama öncesi planı görmek istemektedir. Ne yazık ki, ne kadar fazla Amerikan halkının Başkan Obama'nın planı hakkında bilgi edinmesi o kadar fazla hoşnutsuzluk oluşturacağı için FCC, kararlılıkla kamuoyunu bilgilendirmeyi reddetmiştir."

şeklinde ifade etmiştir⁴.

2. FCC, Açık İnterneti Korumak İçin Güçlü ve Sürdürülebilir Kuralları Kabul Etti

Federal İletişim Komisyonu (FCC), açık İnternetin geleceği hakkında devam eden belirsizliği sonlandırmak üzere, güçlü ve sürdürülebilir kuralları kabul etmiştir. Oluşturulan bu kurallar internetin yenilik, özgür ifade ve ekonomik büyüme platformu olmasını koruyacaktır.

FCC; konuşma ve ifade özgürlüğünü besleyerek, yenilik ve ticareti destekleyerek, Amerika'nın genişbant sağlayıcılarına genişlemeyi ve yatırımı özendirerek internetin uzun vadede korunmasını ve teşvikini taahhüt etmiştir.

Komisyon son olarak, Amerikalıların bugün ve gelecekte açık İnternette ekonomik, sosyal ve sivil faydaları sağlamak üzere yasal otoritenin çoklu kaynaklar temelinde, güçlü ve sürdürülebilir kurallar yürürlüğe koymuştur. Bu yeni kurallar, FCC'nin açık internet çalışmalarına katılan yaklaşık 4 milyon kişinin büyük çoğunluğu tarafından desteklenen geniş bant ağlarının hızlı, adil ve açık olması ilkelerine dayandırılmaktadır.

FCC'nin kabul ettiği açık internetin anahtar hükümleri ve kuralları aşağıdaki internet adresindeki dokümandan temin edilebilmektedir⁵.

⁴ Konuya ilişkin detaylı bilgiye <http://www.fcc.gov/document/pai-americans-oppose-president-obamas-plan-regulate-internet> adresinden ulaşılabilir.

⁵ Konuya ilişkin detaylı bilgiye <http://www.fcc.gov/document/fcc-adopts-strong-sustainable-rules-protect-open-internet> adresinden ulaşılabilir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

ITU

1. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Göstergeleri

UNESCO tarafından tertip edilen ve ITU'nun katılım sağladığı eğitimde fırsatlar konulu toplantıda, OECD ülkelerinde sınıflarda 8 öğrenciye 1 bilgisayar düşerken, Afrika'da bu oranın ortalama 150 olduğu belirtilmiştir. Dünyadaki erişim probleminin çözümü için İnternet bağlantılı mobil cihazların iyi bir fırsat olabileceği, genişbantın en faydalı kullanım alanlarından birisinin eğitim olduğu vurgulanmıştır.

ITU verilerine göre dünyadaki mobil abone sayısı toplam nüfusu geçerek 7 milyar seviyesine ulaşmış ve mobil genişbant abone sayısı 2,1 milyar ile sabit genişbant abone sayısının 3 katını geçmiştir⁶.

1. Mobil Birleşmeler: Avrupa'da Konsolidasyonu Sağlamak

GSMA'nın yaptığı araştırmalara göre, dünyada %50'den fazla mobil abone penetrasyonuna sahip bölgelerin içerisinde geçmiş üç yılda yeni işletmecilere sahip olan tek bölge Avrupa'dır. Mevcut işletmecilerin abone sayılarının çok düşük bir hızda arttığı Avrupa bölgesindeki bu gelişme ilginçtir.

Küresel anlamda birleşme devralmalardaki genel eğilim uluslararası satın almalardan ülke içi lokal satın almalara doğru bir kayma gösterse de, Avrupa'da bu tür bir süreç henüz başlamamıştır. Avrupa bölgesi hala uluslararası birleşme devralmalardan

⁶ Konuya ilişkin detaylı bilgiye <https://www.itu.int/net/pressoffice/> adresinden ulaşılabilir.

fayda sağlamakta olup bu yaklaşımın belli bir süre daha devam edeceği öngörülmektedir.

Bu durumun temel sebeplerinden biri, ortalama %70-%80 penetrasyon seviyesine sahip bölge piyasalarının güçlü sonlandırma ve dolaşım ücretleri içermesi ancak zayıf ekonomik gelişmeler yaşamasıdır. Mevcut yapıya yüksek rekabetin ve piyasa doygunluğunun da eklenmesiyle işletmeciler için iş yapmak zorlaşmakta ve kullanıcı başına ortalama gelir (ARPU) değerlerinde kayda değer düşüşler yaşanmaktadır. Avrupa Birliğinin 28 değişik Düzenleyici Kuruma sahip karmaşık yapısı ve Birlik müktesebatının uygulanmasını zorunlu tuttuğu katı kurallar da göz önünde bulundurulduğunda, Avrupa ülkelerinin ülke içi ölçek ekonomilerinden yararlanma şansları azalmakta bu da uluslararası birleşme ve devralmaları daha cazip kılmaktadır. Mevcut piyasa şartları değerlendirildiğinde, Avrupa'daki çoğu işletmeci için uluslararası bir başka işletmeci ile birleşme, karlılığı sürdürürebilmek için olmazsa olmaz bir şart haline almaya başlamıştır.

Bu durum 4G gibi yeni teknolojilere gerekli yatırımı sağlayabilmek için daha da önemli olup, çok sayıda işletmeci yeni teknolojilere yatırım konusunda ilgili olarak bu ihtiyacı vurgulamaktadır.

Mobil haberleşme sektöründe birleşme ve devralmaların bu denli popüler olmaya başlaması, Avrupa ülkelerindeki rekabet otoritelerinin de bu konuya ilgi göstermesine yol açmıştır. Bu tür birleşme ve devralmalar genel olarak piyasaların rekabetçi yapısını bozma potansiyeline sahip oldukları için, yapılan birleşme ve devralma anlaşmaları rekabet otoriteleri tarafından daha detaylı incelenmekte olup bazı birleşme ve devralmalara izin verilmemektedir. Bu durum yeni teknolojilere hızla yatırım yapmak için hevesli olan bazı işletmecilerin motivasyonunu kırmakta buna ek olarak da yeni yatırım sürecini yavaşlatıcı etki göstermektedir.

Mobil şebeke işletmeciliği temelde bir ölçek oyunudur. İşletmeciler iş yaptıkları piyasalarda hangi hizmetlerin kendileri tarafından sunulmasının gerekli olduğunu ve hangi hizmetleri dışardan temin edebileceklerini iyi tahlil etmek zorundadırlar. Yukarıda anlatılan ve Avrupa piyasalarında görülen bu özel yapı mevcut işletmecileri

hangi iş dallarının yaşamsal öneme haiz olduğu konusunda yeni analizler yapmaya itmektedir. Vodafone ve Telefonica bu durumun en bilinen iki örneğidir. Vodafone yakın zamanda Verizon Wireless, SFR ve Polkomtel'deki azınlık hisselerini elinden çıkarmıştır. Telefonica ise İrlanda, Çek Cumhuriyeti ve Slovakya'daki işlerini ayırmış; İngiltere'deki işini ise Hutchison'a satma konusunda ilgili firma ile anlaşmaya varmıştır.

Bu birleşme ve devralma sürecinin doğal bir yansıması olarak sektördeki her işletmeci kendisi için gerekli olan temel hizmetleri belirleyecek, gereksizleri ise ilgili olabilecek bir başka işletmeciye satacaktır. Birleşme ve devralmaların karşılıklı olarak artması Avrupa mobil haberleşme piyasasının daha oturmuş bir seviyeye ulaşmasına yol açarak yeni yatırımları özendirecektir. Yeni yatırımlar mevcut işletmecileri güçlendirecek ve son kullanıcılara daha iyi hizmet olarak geri dönecektir. Yaşanacak bu süreçte rekabet otoritelerine büyük görev düşmektedir çünkü birleşme ve devralmaların hızını ve etkinliğini belirlemede en önemli kontrol noktası rekabet otoriteleri ve bu otoritelerin konuya yaklaşım biçimidir.

ICANN

İnternet Tahsisli Adlar ve Sayılar Kurumu (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers - ICANN); IP adreslerinden ve alan adı sistemi (Domain Name System - DNS) kök sunucularının işletilmesinden sorumlu; internetin istikrarlı, güvenli ve birlikte çalışabilir bir biçimde sürdürülmesi için çalışan, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. ICANN'in üyeleri tüm dünyaya dağılmış teknik, ticari, kamu, akademik kökenli taraflar ve kullanıcılar olmak üzere çeşitli ilgi alanlarına sahip gerçek ve tüzel kişilerden oluşmaktadır. 1998 yılında ABD Hükümeti ile imzaladığı sözleşme kapsamında ICANN'in başlıca görevleri arasında;

- İnternete dünya çapında bağlanılabilirliğin korunması için gerekli olan teknik parametrelerin belirlenmesi ve koordinasyonu,
- IP adres uzayının düzenlenmesi ve idaresi,

- DNS'in işletiminin sürdürülmesi ve DNS'e hangi durumlarda birinci derece alan adlarının ekleneceği konusunda politikalar geliştirilmesi

bulunmaktadır.

ICANN, DNS'in işletilmesinde kritik rol oynayan teknik hizmetlerin yerine getirilmesi ve IP adres tahsislerinin denetlenmesi görevlerini İnternet Tahsisli Sayılar Kurumu (Internet Assigned Numbers Authority - IANA) vasıtasıyla yerine getirmektedir.

1. İnternette 500'den Fazla Yeni Jenerik Alan Adı

ICANN, 500'den fazla jenerik üst seviye alan adının internette kullanımda olduğunu duyurmuştur. 500. jenerik alan adı olarak ".ntt" alan adı tahsis edilmiştir. Yeni jenerik alan adları programı internetteki en önemli gelişmelerden biri olmuştur. 23 Ekim 2014'te ilk olarak dört harfli kelimelerin tahsisine başlanan yeni jenerik alan adları programında gelişmeler devam etmekte; daha etkin rekabet, daha fazla yenilikçilik ve seçenek oluşturmak için çalışmalar sürdürülmektedir⁷.

ENISA

ENISA; Avrupa Birliğinin, Avrupa Birliğine üye devletlerin ve özel sektörün şebeke ve bilgi güvenliği problemlerini önleme, adresleme ve bu problemlere cevap verme kabiliyetlerini geliştirmek için kurulan bir uzmanlık kuruluşudur. ENISA; üye ülkelere siber güvenlik konusunda tavsiyelerde bulunmakta, veri analizi yapmakta, farkındalığı arttırmakta ve kamu ile özel sektör arasında işbirliğini destekleyici faaliyetlerde bulunmaktadır.

⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.icann.org/news/announcement-2-2015-02-06-en> internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

1. Akıllı Evler için Tehditler ve İyi Örnekler Rehberi Raporu

Akıllı Evler için Tehditler ve İyi Örnekler Rehberi raporunda, birçok akıllı ev tasarımı için tehditler ortaya konulmaktadır. Rapora göre; akıllı evler geliştikçe kişisel güvenlik riskleri oluşacak ve bu durumun bilgi güvenliğine de sistematik etkileri olacaktır⁸.

2. Avrupa Siber Güvenlik Ayı Uygulama Raporu

Avrupa Siber güvenlik ayı, AB'nin vatandaşları arasında siber güvenliği teşvik etmek, veri ve bilgi güvenliğini yaygınlaştırmak, iyi uygulamaların paylaşılmasını sağlamak ve siber tehdit algısını oluşturmak amacıyla yürüttüğü bir farkındalık programıdır. Avrupa Siber güvenlik ayı uygulama raporunun amacı ise; hazırlık çalışmalarını sunmak, Avrupa birliği siber güvenlik ayı koordinatörlerine açık bir anket oluşturarak objektif bir değerlendirme yürütmek ve ileriki dönemlerdeki Avrupa siber güvenlik ayı etkinliklerinde kullanılacak çıkarımlarda bulunmak olarak sıralanmaktadır⁹.

3. Kritik İnternet Altyapılarının Belirlenmesinde Yöntemler

Haberleşme ağlarında kritik bilgi altyapılarının belirlenmesi problemine yönelik çözümler üretebilmek amacıyla yapılan çalışmada, Avrupa'daki mevcut durum ortaya konularak ileriki dönemlerde ortaya çıkabilecek tehditler ve zorluklara karşı hazır olabilmeyi teminen çeşitli iyileştirme olanakları ortaya konulmaktadır¹⁰.

⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.enisa.europa.eu/activities/risk-management/evolving-threat-environment/enisa-thematic-landscapes/threat-landscape-for-smart-home-and-media-convergence> internet sayfasından ulaşılabilir.

⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.enisa.europa.eu/activities/stakeholder-relations/nis-brokerage-1/european-cyber-security-month-advocacy-campaign/2014/ecsm-deployment-report> internet sayfasından ulaşılabilir.

¹⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.enisa.europa.eu/activities/Resilience-and-CIIP/critical-infrastructure-and-services/Methodologies-for-identification-of-ciis/methodologies-for-the-identification-of-ciis> internet sayfasından ulaşılabilir.

4. Kamusal Bulutlar için Güvenlik Çerçevesi

ENISA 2013'te kamusal bulut uygulamalarında durumu analiz ederek bulut bilişimde kamu idarelerinin atması gereken adımları sunan bir rapor hazırlamıştır. Rapor, alım öncesi süreçten başlayarak nihayetlendirmeye kadar olan süreçte güvenlik ve gizlilik konularında neler yapılması gerektiğine dair bilgiler içermektedir. Rapor halihazırda uygulamaya geçmiş olan dört adet örnek kamusal bulut modelini inceleyerek (Estonya, Yunanistan, İspanya, İngiltere) konuya yaklaşım önerileri sunmaktadır¹¹.

ETSI

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (European Telecommunications Standards Institute - ETSI) dünya çapında 62 ülkeden yaklaşık 700 üyeye sahip olan bilgi ve iletişim teknolojileri alanında tüm dünyaca uygulanabilir standartlar üretmektedir. Avrupa Birliği tarafından resmi Avrupa Standart Kuruluşu olarak kabul edilmektedir.

1. Radyo Erişim Şebekeleri Enerji Verimliliği Ölçüm Yöntemi

ETSI, mobil radyo erişim şebekelerinin enerji verimliliği performansını ölçmek için metrikler ve yöntemler tanımlayan ES 203 228 standardını üyelerinin oylarına açtığını duyurmuştur. Bu standart, enerji verimliliği ölçüm yöntemlerini canlı mobil şebekeler üzerinden yapabilen ve değerlendirmenin homojenliğini sağlayan ilk spesifikasyon olma özelliği taşımaktadır. 3GPP, GSMA ve ITU-T gibi kuruluşlar da sektörde bu tür bir spesifikasyona olan ihtiyaç konusunda hemfikir durumdadır¹².

¹¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.enisa.europa.eu/activities/Resilience-and-CIIP/cloud-computing/governmental-cloud-security/security-framework-for-govenmental-clouds/security-framework-for-governmental-clouds> internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

¹² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.etsi.org/news-events/news/886-2015-02-news-etsi-delivers-radio-access-networks-energy-efficiency-measurement-method> internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

TELEKOM DÜNYASI

1. Avrupa Komisyonu Belçika'yı Ulusal Düzenleyici Otoritesinin (BIPT) Bağımsızlığı İle İlgili Mahkemeye Sevk Etti.¹³

Avrupa Komisyonu, Belçika'yı yasalarının ulusal düzenleyici Telekomünikasyon otoritesinin bağımsızlığını garanti altına almadığı gerekçesiyle, Avrupa Adalet mahkemesine sevk etmiştir. AB Telekom hukukuna göre pazarı düzenlemekten ve tahkimden sorumlu ulusal telekomünikasyon otoritelerinin bağımsız hareket etmesi ve görevlerini yerine getirirken talimat almaması gerekmektedir. Belçika yasaları, Komisyonun Nisan 2014 tarihindeki talebine rağmen AB hukukuyla uyumlu hale getirilmemiştir.

Belçika yasalarına göre Bakanlar Kurulu, Telekomünikasyon Otoritesinin kararlarını belli koşullar altında askıya alabilmektedir. Buna ek olarak, BIPT'in uzun dönem stratejisini Bakanlar Kurulunun onayına sunması gerekmektedir.

Komisyon, bu durumun AB telekomünikasyon hukukunu uygularken BIPT'in bağımsızlığını sınırladığını ve sektörde rekabetin tesis edilmesi üzerinde negatif sonuçları olabileceğini değerlendirmektedir.

Bu müdahale AB Komisyonu'nun ulusal telekomünikasyon otoritelerinin bağımsızlığını garanti altına alma çabalarının bir sonucu olarak değerlendirilmektedir. Bağımsız bir düzenleyici otorite düzgün işleyen, liberal bir pazar için gerekli görülmektedir. Bağımsızlık şartları 2009 reform paketiyle politik müdahaleyi engellemek için getirilmiştir.

¹³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1145_en.htm linkinden ulaşılabilir.